

संपादक

दिपक मोरेश्वर नाईक

असंस्कृतांची ‘डिग्री’!

लोकशाही मूल्ये तळपयंत न झिरपलेल्या आपल्या समाजात अधिकारपदांवरील व्यक्तींविषयी नेहमीच एक असूया आढळते. हे प्रमाण समाजातील दुर्बलांमध्ये अधिक. म्हणून अशा समाजांत सर्वांत अधिक प्रयत्न असतो तो अधिकार मिळवण्याचा आणि स्वतः अधिकारी होता येणार नसेल तर अधिकारी व्यक्तीचा आशीर्वाद कसा मिळवता येईल याचा. त्यात या अधिकारी व्यक्ती गणवेशधारी असतील तर ही असूया कितीतरी पट अधिक. अशा गणवेशधार्यांचे अशा समाजात कोण कौतुक ! हा गणवेश अंगावर असणाऱ्यांना आपल्याला इतरापेक्षा काही विशेष अधिकार आहेत असे वाटू लागते आणि तो कथित विशेषाधिकार निर्लज्जपणे मिरवण्यात ते धन्यता मानू लागतात. वास्तविक हा गणवेश त्या व्यक्तीच्या कार्यकालाचा फक्त भाग. म्हणजे हा कार्यकाल संपला की या गणवेशातील व्यक्ती या सर्वसामान्यांइतक्याच सर्वसामान्य असायला हव्यात. पण हे फक्त खऱ्या लोकशाहीवादी देशांत घडते. अन्यत्र अनेक ठिकाणी गणवेश उतरल्यानंतरही या व्यक्तींचे अधिकारप्रदर्शन मोठश्या जेमात सुरू असते आणि अज्ञ समाज त्यांचे समर्थनही करत असतो. हे समाजात खोलवर मुरलेल्या सरंजामशाही (फ्यूडल) वृत्तीचे लक्षण. ही वृत्ती कोणत्या समाजात किती रुजलेली आहे याची चाचपणी करायचाची असेल तर ‘फक्त एका पेशातील व्यक्तीच्या मानसिकतेचा अभ्यास केला तरी पुरे. हा पेशा म्हणजे पोलीस. दिल्लीस्थित ‘सेंटर फॉर द स्टडी ऑफ डेव्हलपिंग सोसायटीज’ (सीएसडीएस) या विख्यात संस्थेने ‘लोकनीती’तर्फे ही पाहणी केली. तिचे निष्कर्ष झोप उडवणारे आहेत. कारण सर्वेक्षणातील जवळपास निम्म्या पोलिसांना तपासासाठी हिंसेचा आधार घेण्यात काहीही गैर वाटत नाही आणि मानवाधिकार, आरोपीचे अधिकार इत्यादींबाबत आपले काही घेणेदेणे आहे असे त्यांना वाटत नाही. उलट कर्तव्य बजावताना काही ‘अतिरेक’ झालाच तर नंतर आम्हास चौकशीचे, शिक्षेचे भय नको असेच या पोलिसांस वाटते. आमचे अधिकार आम्हाला मुक्तपणे, कोणत्याही दडपणाशिवाय वापरू द्या, असे त्यांचे म्हणणे. अशा प्रकारची देशातील ही पहिलीच पाहणी. देशातल्या १७ राज्यांतील ७२ ठिकाणच्या एकंदर ८,२७६ इतक्या पोलीस कर्मचाऱ्यांस भेटून त्यांची मनोभाषा, त्यांचे विचार आदींचा अभ्यास या पाहणीत असून ‘बिझनेस स्टॅण्डर्ड’ या वृत्तपत्राने त्यावर आधारित एक सद्याांत वृत्तलेख गुरुवारी प्रकाशित केला. हा अहवाल मुळातच वाचण्यासारखा आहे. त्यात सहभागी झालेले सर्व जण हे पोलीस कर्मचारी असले तरी त्यांच्या मानसिकतेत राज्यवार फरक आढळला. जी राज्ये अधिक सुव्यवस्थित, प्रगत त्या राज्यांतील पोलीस हे नागरिकांचे अधिकार आणि स्वतःच्या अधिकारांच्या मर्यादा याबाबत अधिक सजग आढळले. म्हणजे केरळमधील जवळपास सर्वच पोलीस कर्मचाऱ्यांनी आरोपींच्या चौकशीदरम्यान होणाऱ्या हिंसाचाराविरोधात मत व्यक्त केले आणि मानवाधिकारांचे अस्तित्व, महत्त्व त्यांना मान्य होते. या उलट परिस्थिती गुजरात आणि झारखंड या राज्यांची. या दोनही राज्यांतील पोलीस सर्रास कोठडीतील हिंसाचाराचे समर्थन करताना आढळले. गुजरात हे राज्य पंतप्रधान आणि केंद्रीय गृहमंत्री यांचे. मानवाधिकारांची थोडी फार चाड त्या राज्यातील पोलिसांस आहे, असे या पाहणीत दिसले नाही. पोलिसी हिसका, चौदावे रत्न इत्यादी मार्गांचा आधार घेण्यात काहीही गैर नाही, असे त्यांस वाटते. इतकेच नव्हे तर महिलांवरील लैंगिक अत्याचारादी गुन्ह्यांतील आरोपींस जमावाच्या हाती देऊन झपट टाग्य करणे हेच योग्य, असे अनेक पोलिसांचे मत. या तालिबानी रीतीत काहीही अयोग्य नाही, ही त्यांची धारणा. ती बाळगणारी प्रमुख राज्ये म्हणजे गुजरात (५७ टक्के), आंध्र प्रदेश (५१ टक्के), महाराष्ट्र (५० टक्के), तमिळनाडू (४६ टक्के) आणि ओडिशा (४२ टक्के). त्याचवेळी अशा झुंडशाहीचे कमीत कमी समर्थन केले ते केरळ (श्य टक्के), नागालॅंड, पश्चिम बंगाल (दोन टक्के) या राज्यांनी. येथील पोलिसांस हा झपटट त्याय मार्ग मान्य नाही. असे काही सूक्ष्म भेद वगळले तर देशभरातील सर्वच पोलिसांत एक भावना सर्रास आढळली. ती होती अधिकाराचा अतिरेक करू देण्याची. समाजात पोलिसांविषयी ‘भीती’ निर्माण व्हावी यासाठी त्यांना सढळणे हात चालवू दिला जावा असे सरासरी प्रत्येकी पाच पोलिसांतील एकास वाटते. म्हणजे अतिरेकी हिंसक मार्गात काहीही गैर नाही, असेच साधारण २० टक्के पोलिसांचे मत. त्याचवेळी मुले पळवणारे, त्यांच्यावर अत्याचार करणारे यांना सरळ जमावाच्या तोंडी तिथल्या तिथे द्यावे असे सरासरी चुतुथांश पोलीस कर्मचाऱ्यांस वाटते. म्हणजे; अशा गुन्ह्यांत रीतसर आरोप ठेवणे, खटला चालवणे, आरोप सिद्ध होणे आणि मग त्या आरोपीस शिक्षा सुनावली जाणे या न्याय्य आणि सर्वमान्य मार्गांच्या विरोधात सुमारे २५ टक्के पोलीस कर्मचारी आहेत. इतक्या प्रचंड प्रमाणात पोलिसांना ‘झपटट त्याय’ हा मार्ग रास्त वाटत असतो तर आपल्या समाजासमोर पुढे काय वाढून ठेवलेले आहे याचा विचार व्हावा. ‘धोकादायक गुन्हेगार’ तुरुंगात ठेवून त्यांच्यावर खटला वगैरे चालवण्यापेक्षा त्यांना ठार करणे इष्ट, असेच या पोलिसांस वाटत असेल तर अशा समाजात असे वागणाऱ्या पोलीस कर्मचाऱ्यांचा ‘एकाऊंटर स्पेशलिस्ट’ म्हणून गौरवले जाणे क्रमप्राप्तच म्हणायचे. ज्या गावच्या बोरी, त्याच गावच्या बाबझी ! आपल्या अधिकाराचे योग्य निर्वहन करण्यासाठी प्रसंगी हिंसक मार्गांचा मुक्त वापर करण्याची मुभा जवळपास या सर्व पोलीस कर्मचाऱ्यांस हवी आहे. तथापि त्यांचे अधिकारी मात्र मानवाधिकारादी मुद्द्यांबाबत सजग असल्याचे या पाहणीत आढळले, ही त्यातल्या त्यात समाधानाची बाब. अर्थात या मानवाधिकारांचा आदर केला जावा असे त्यांस प्रामाणिकपणे वाटते की हे मत त्यांचे केवळ पाहणीतील चातुर्य होते/आहे हे कळण्यास मार्ग नाही. कारण अधिकाऱ्यांस ‘एकाऊंटर’मार्ग नको असेल तर कर्मचाऱ्यांकडून त्याचा अवलंब केला जाणे अशक्य.

उत्तर प्रदेश, मध्य प्रदेश, दिल्लीसारख्या भाजपशासित राज्यांमध्ये मुस्लीम समाजाची घरे, दुकाने पाडल्याचा आरोप होतो. वक्फ बोर्डाच्या जमिनींच्या मुद्यावर भाजपवर गेल्या काही महिन्यांपासून इस्लामी संघटना वा राजकीय पक्षांकडून जौरदार टीका होत आहे. याशिवाय भाजपने कधीही मुस्लिमांना मोठ्या प्रमाणावर उमेदवारी दिली नाही, मात्र बिहार आणि त्यापाठोपाठ येऊ घातलेल्या उत्तर प्रदेश निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर भाजप आता ‘सौगात-ए-मोदी’ मोहिमेद्वारे मुस्लिमांना गोंजारण्याचा प्रयत्न करीत आहे.

भाजपच्या अल्पसंख्याक मोर्चाच्या नेतृत्वाखाली ‘सौगात-ए-मोदी’ मोहिमेंतर्गत देशभरातील ३२ लाख वंचित मुस्लिमांना ईदसाठी विशेष किट वितरित करण्याची घोषणा करण्यात आली. या किटमध्ये कपडे, खाद्यपदार्थ, तोंडूळ, डाळी, खजूर, सुकामेवा अशा वस्तूंचा समावेश आहे. हे पाहता एक स्पष्ट प्रश्न उपस्थित होतो की, आजवर भाजपच्या राजकीय डावपेचांमध्ये मुस्लीम समाजासाठी स्थान नव्हते, मग अचानक हे प्रेम कुठून निर्माण झाले?

भूतकाळात डोकावता दिसून येते की २०१४ आणि २०१९ च्या लोकसभा निवडणुकीत भाजपने केवळ ८ टक्के आणि ९ टक्के मुस्लीम मते मिळवली होती. भाजपच्या राज्यशेकटाचे नेतृत्व करणारे नरेंद्र मोदी आणि

इथपासून हे नाट्य सुरू झाले...

‘रोमन सम्राट ज्युलियस सीझरची पत्नी संशयातीतच असली पाहिजे,’ असे विल्यम शेक्सपीअरच्या नाटकातील सीझर म्हणतो. दिल्ली उच्च न्यायालयात अर्वादी चार-आठ दिवसांपूर्वीपर्यंत न्यायदान करणारे न्या. यशवंत वर्मा यांच्या प्रकरणाने सीझरच्या तोंडी असलेल्या या जगप्रसिद्ध वाक्याची आठवण कुणालाही यावी. सीझरच्या पत्न प्रिमाणेच, निदान न्यायदान करणाऱ्या मंडळींनी तरी संशयातीत राहावे, ही भोळ्याभावद्दया सामान्यांची चिवट अपेक्षा. मात्र, न्या. वर्मा प्रकरणातील नाट्यमय घडामोडींमुळे या अपेक्षांना धक्का पोहोचावा अशीच स्थिती उद्भवली आहे. न्या. वर्मा हे घरी नसताना त्यांच्या सरकारी निवासस्थानी लागलेली आग आणि ती विझवायला गेलेल्या अग्निशमन दलाच्या जवानांना तेथे अर्धवट जळयलेले कोट्यवधी रुपये सापडल्याच्या व्हायरल झालेल्या चित्रांफिती इथपासून हे नाट्य सुरू झाले. ते, सरन्यायाधीश संजीव खन्ना यांनी या प्रकरणी चौकशी समिती स्थापन करण्यापर्यंत येऊन ठेपलेले आहे. न्या. वर्मा (बँका फसवणुकीच्या एका प्रकरणात काही वर्षांमगे न्या. वर्मा यांच्यावरच एफआयआर दाखल झालेला होता, अशा बान्म्या प्रसिद्ध झालेल्या आहेत. असो !) यांच्या घरातील आगीने खुद्द न्यायदेवतेभोवतीच संभ्रमाचा धूर निर्माण झालेला आहे. तो निर्माण होण्याची जबाबदारी अनेक घटकांवर आहे. हे प्रकरण समोर येताच, न्या. वर्मा यांची अलाहाबाद उच्च न्यायालयात तडकाफडकी बदली झाली.

कुणाल कामराचे काय करणार?

हे वाचल्यावर यात आदित्य ठाकरे यांचा उल्लेख का नाही, असा प्रश्न काहींस पडेल. त्याचे कारण त्यांना केवळ इंग्रजी विनोद कळतो म्हणून त्यांची गणना अन्य ठाकऱ्यांत नाही. असो. आता शिंदे यांच्या सेनेने कुणाल कामरा यांचे आभार का मानायला हवेत, हा प्रश्न.

यांचे स्पष्ट कारण असे

की कुणालमुळे आज मुख्यमंत्री देवेद्र फडणवीस यांच्यावर भर मैदानात, सर्वासमक्ष उतरून शिंदे यांचा जाहीर बचाव करण्याची वेळ आली. ज्या कृत्याची प्रतीक्षा शिंदे आणि त्यांच्या साजिंध्यांना इतका काळ होती ते कृत्य एका यःकश्चित विनोदकारामुळे फडणवीस यांस करावे लागले. त्यामुळे खरे तर शिंदे यांच्यापेक्षा फडणवीस यांनी कुणालवर संतापयला हवे. मनात नाही ते करावयास लावले यासाठी फडणवीस आणि त्यांच्या भाजप समर्थकांनी कुणालवर काळ करून जायला हवे. पण शिंदे ते झाले उलटंच. शिंदे यांच्या साजिंध्यांप्रमाणे फडणवीस यांच्या खंड्या समर्थकांचाही कुणालने केलेला विनोद आणि त्यामुळे फडणवीस यांनी हिरिरीने केलेला शिंदे यांचा बचाव हे पाहून गोंधळ उडाला. म्हणून ते गप्प राहिले. शिंदे यांच्या साजिंध्यांच्या सुरात सूर मिसळत बडबड करते झाले ते प्रसाद लाडसदृश नव आणि सोयीस्कर हिंदुत्ववादी नेते. ती त्या बिचाऱ्यांची गरज. एक तर भाजपमध्ये या अशंना कोणी फडणपट नाही आणि जे एके काळी विचारत ते देवेद्र फडणवीस आता त्यांच्याकडे पाहतही नाहीत. त्यामुळे अशी काही संधी मिळाली की राजापेक्षा राजनिष्ठ असल्याची सिद्ध करण्याचा प्रयत्न हे करणार हे ओघाने आले. शिवाय फडणवीस

टीका करणे यास आक्षेप घ्यावा तर कुणालपेक्षाही अधिक कडवट टीका राज ठाकरे यांनी करणार २४ तासांपूर्वी केली; त्याची दखल घेणे आले. ‘‘विधानसभेत सगळेच खोक्याभाई’’ असे सणसणीत विधान राज ठाकरे यांनी केले. तथापि २८८ पैकी एकाही विधानसभा सदस्यांस त्यात काही गैर असल्याचे वाटले नसावे. कारण त्यावर कोणीच आवाज उठवला नाही. तसे करण्यात भाजपची आणि एकनाथ शिंदे यांच्या शिवसेनेचेही अडचण झाली असणार. कारण इतके दिवस भाजपचे एकापेक्षा एक झुंजार नेते राज ठाकरे यांच्या गढीवर सादर होत होते आणि शिंदे यांच्या सेनेतर्फे तर खुद्द एकनाथ शिंदे हेच राज ठाकरे यांच्या संपत्तीत होते. त्यामुळे विधानसभेतील सर्वांनाच मनसंप्रमुखांनी ‘खोक्याभाई’ असा सणसणीत शिबीसदृश वाक्प्रचार हासडला असला तरी सर्व विधानसभा सदस्य तो ठाकरी प्रसाद गोड मानून घेताना दिसतात. अपमान सहन करण्याचा या मंडळींचा हा विरोधाभास कौतुकस्पद म्हणावा असा. म्हणजे इतके दिवस अनेकांकडून वापरल्या गेलेल्या शब्दप्रयोगांचाच उपयोग कुणालने केला तर त्याविरोधात आगपाखड आणि विधानसभा सदस्यांचे णर्ण नावीन्यपूर्ण कुशब्दाने करणाऱ्या राज ठाकरे यांच्याबाबत मात्र मौन असा हा दुटप्पीपणा. त्यामागे दोन कारणां असावीत. आगामी महापालिका निवडणुकीत राज ठाकरे यांच्या मदतीची गरज हे एक उघड कारण.

आणि दुसरे तितकेच उघडे कारण म्हणजे कुणाल कामरा याने या कार्यक्रमात भाजपच्या सर्वोच्च नेत्यांची आणि देशविकासात

‘सौगात-ए-मोदी’ कबूल होणार का?

‘सबका साथ, सबका विकास’ या घोषणेसह भाजपने २०१४ मध्ये नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वाखाली केंद्रात सत्ता मिळवली, मात्र त्यानंतरच्या दशकभराच्या राजवटीत पक्षावर मुस्लीमविरोधी अजेंड्याचा आरोप सातत्याने होत आला. ‘लव्ह जिहाद’, ‘गैरक्षा’, ‘सीए-एनआरसी’ अशा मुद्यांमुळे मुस्लीम समाजात भाजपविरोधी भावना प्रबळ झाल्या. अनेक भाजपशासित राज्यांमध्ये मुस्लिमांवरील हल्ल्यांच्या घटनांमध्ये वाढ झाली.

अमित शहा यांनी ‘बटेंगे तो कटेंगे’, ‘एक है तो सेफ है’, ‘अब्बाजान’ अशा वक्तव्यांद्वारे मुस्लीम समाजाविषयी उघडपणे कट्टर भूमिका घेतली होती. अशा परिस्थितीत ‘सौगात-ए-मोदी’ ही मोहीम फक्त राजकीय गणिताचा भाग असल्याचे स्पष्ट होते.

बिहार आणि उत्तर प्रदेशच्या आगामी निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवरच ही मोहीम सुरू केल्याचे स्पष्टपणे दिसते. ही दोन्ही राज्ये भारतीय राजकारणाच्या केंद्रस्थानी आहेत. बिहारमध्ये सुमारे १७ टक्के आणि उत्तर प्रदेशमध्ये सुमारे २० टक्के मुस्लीम मतदार आहेत, जे अनेक मतदारांसंघांत निर्णायक ठरू शकतात. पारंपरिकरित्या बिहारमध्ये मुस्लीम मतदारांनी प्रामुख्याने राजद, काँग्रेस आणि जयशूला पाठिंबा दिला आहे, तर उत्तर प्रदेशात समाजवादी पक्ष हा त्यांची प्रमुख पसंती राहिला आहे, मात्र भाजपने

विरोधी पक्षनेतेपदाची खुर्ची रिकामीच

विधिमंडळाच्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनाचे बुधवारी सूप वाजले. या अधिवेशनात सर्वसामान्यतेच्या हाती ठोस असे काही लागलेले नाही. उपमुख्यमंत्री तथा अर्थमंत्री अजित पवार यांनी १० मार्च २०२५ रोजी मांडलेल्या अर्थसंकल्पात विविध घोषणा झाल्या, पण त्यातील बहुतांश योजना पुढील पाच वर्षांचा कालावधी लक्षात ठेवूनच झाल्या आहेत. सध्या सर्वसामान्यांसाठी काय? हा प्रश्न अनुरतीरच म्हणावा लागेल.

सत्ताधारी असो किंवा विरोधक असो भूतकाळातील घटनांवरच जास्त भर देण्यात आला. पाच वर्षांपूर्वीचे दिशा सालियन आत्महत्या प्रकरण, सुमारे ३०० वर्षांपूर्वीचा मुघल सम्राट औरंगजेबचा मुद्दा, नागरिकांनी मटण कसे खावे, हलाल की झटका यावर विरोधकांपेक्षा सत्ताधारीच जास्त आक्रमक झाल्याचे पाहायला मिळाले. राज्यातील महत्त्वाच्या मुद्द्यांना, जनतेच्या विषयांना विधिमंडळात वाचा फोडण्यापेक्षा सर्वपक्षीय सदस्यांनी विधिमंडळाबाहेरच्या सभागृहातील पोंडियमवरच बोलण्यात धन्यता मानली. त्यालाच जास्त महत्त्व दिले.

विधानसभेत महायुतीकडे मोठे संख्याबळ आहे. विधानसभा निवडणुकीत ठाकरे गटाला २०, काँग्रेसला १६ आणि राष्ट्रवादी काँग्रेस शरदचंद पवार पक्षाला १० जागा मिळाल्या आहेत. मित्रपक्षांची साथ ध्यानी घेता, महाविकास आघाडीचे संख्याबळ जवळपास ५० आहे. अशा वेळी सरकारच्या कामकाजावर अंकुश ठेवण्याचे काम विरोधी पक्ष करतो.

पण नागपुरमध्ये झालेले दंगलप्रकरण आणि पोलीस कोठडीत सोमनाथ सूर्यवंशीची झालेली हत्या हे वगळता या अधिवेशनात महाविकास आघाडीतील घटक पक्ष, शिवसेना उद्भव बाळासाहेब ठाकरे पक्ष, काँग्रेस आणि राष्ट्रवादी काँग्रेस शरदचंद पवार पक्ष हे फारसे आक्रमक झालेले दिसले नाहीत. त्यासाठीच एका खमक्या नेतृत्वाची गरज विधानसभेत जाणवते. ती भास्कर जाधव यांच्या रुपाने भरली गेली असती मात्र कामकाज नियमानुसारच चालेल.

घाईघाईत कोणताही निर्णय होणार नाही असे अध्यक्षांनी सांगितले. पण राज्याचे मुख्यमंत्री देवेद्र फडणवीस हे सभागृहात विरोधीपक्ष निवडीचा अधिकार हा सर्वस्वी अध्यक्षांचा आहे असे सांगताना नियमावर बोट ठेवताना समोरीची विरोधी पक्षनेत्याची खुर्ची रिकामीच राहिली ही त्यांची काळजी मागील तीन आठवडे राज्याने पाहिलेली नसेल तर नवल.

महायुती सत्तेत आल्यावर डिसेंबर महिन्यात हिवाळी अधिवेशनात विरोधी पक्षनेत्याची निवड झाली नाही. या पदासाठी विरोधकांकडून अद्याप प्रयत्न सदर व्यक्ती करत असता पोलीस म्हणतात : ‘‘तू आम्हास फसवू शकत नाहीस... तू कोणास मूखं म्हणत होतास ते आम्ही जाणतो.’’ येथे ‘त्या’ इसमावर आलेली वेळ कुणालवर आलेली आहे. सबब आता या कुणाल कामराचे काय करणार, हा प्रश्न.

मोदी’ ही सामाजिक मदत नव्हे, तर निवडणूकपूर्व रणनीतीचा भाग आहे, ज्याद्वारे भाजपला विधानसभा निवडणुकीत थोड्याफार फरकाने विजय निश्चित करता येईल.

‘सौगात-ए-मोदी’ मोहिमेद्वारे भाजप मुस्लीम मतदारांना आकर्षित करण्याचा प्रयत्न करीत असला तरी याचा फटका त्यांना कोअर हिंदू मतदारांमुळे बसण्याची शक्यता आहे. गेल्या दशकभरात भाजपने स्पष्ट हिंदुत्ववादी अजेंडा राबवत बहुसंख्य हिंदू मतदारांना आपल्या बाजूने वळवले. या मतदारांना असे वाटते की भाजप हा त्यांचा ‘हिंदूंचा पक्ष’ आहे आणि मुस्लिमांना राजकीयदृष्ट्या बाजूला ठेवणे हाच भाजपचा मुख्य अजेंडा आहे, मात्र अचानक ‘सौगात-ए-मोदी’सारख्या मोहिमा सुरू करून भाजप जर मुस्लिमांना कवेत घेऊ लागला, तर हेच हिंदू मतदार संभ्रमित होतील.

ज्यांनी भाजपला केवळ हिंदुत्वाच्या मुद्यावर पाठिंबा दिला, त्यांना हा बदल पचवणे एकात्मता टिकून राहण्यासाठी ‘सौगात-ए-मोदी’सारख्या मोहिमा गरजेच्याच आहेत, परंतु त्यामुळे भाजपचे मुस्लीमविरोधी धोरण बदलेल, असे म्हणणे हाडसाचे ठरेल. सौगात-ए-मोदी ही मोहीम चांगली असली तरी तिच्या उद्देशावरच संशय आहे. त्यामुळे मुस्लीम मतदार ही सौगात कशा प्रकारे कबूल करतात हे पाहवे लागेल.

विधिमंडळ पक्षाचे गटनेते भास्कर जाधव यांच्या नावाची शिफारस करण्यात आली आहे. तसे पत्रही अधिवेशनाच्या पहिल्या दिवशी म्हणजेच ३ मार्च २०२५ रोजी महाविकास आघाडीतर्फे विधानसभे अध्यक्षाना देण्यात आले आहे. मात्र त्यावर निर्णय घेण्यासाठी अध्यक्षांना अजून वेळ हवा आहे.

अर्थसंकल्पीय अधिवेशन शेवटच्या टप्प्यात आले तरीही या संवेदनशील प्रश्नावर निर्णय न झाल्याने सोमवारी २४ मार्च २०२५ रोजी काँग्रेसचे ज्येष्ठ नेते विजय वडेट्टीवार यांनी हा मुद्दा उपस्थित केला. पण, सभागृहाचे कामकाज नियमानुसारच चालणार असल्याचे सांगत विधानसभा अध्यक्ष राहुल नावेंकर यांनी त्याला एकप्रकारे बगलच दिली. विशेष म्हणजे, राज्यामध्ये १९८५ ते १९९० या कालावधीत १६१ जागा जिंकून काँग्रेस सत्तेवर आली होती.

त्यावेळी कमी संख्याबळ असलेल्या जनता पार्टी आणि शेतकरी कामगार पक्षाच्या तब्बल चौघांनी विरोधी पक्षनेतेपद भूषविले होते. त्यावेळी काँग्रेस (एस) चे नेते शरद पवार विरोधी पक्ष नेते होते. मात्र, १९८६ मध्ये शरद पवार यांनी आपला पक्ष काँग्रेसमध्ये विलीन केला. त्यानंतर अनुक्रमे जनता पार्टीचे निहाल अहमद, शेतकरी कामगार पक्षाचे दत्ता पाटील, जनता पार्टीच्याच मुणाल गोरे आणि त्यानंतर पुन्हा एकदा शेतकरी कामगार पक्षाचे दत्ता पाटील हे विरोधी पक्षनेते झाले होते.

पण, आता विधिमंडळाची दोन अधिवेशने होऊनही संवैधानिक विरोधी पक्षनेतेपद रिक्तच आहे, हे गंभीरच म्हणावे लागेल. महायुती सरकारच्या कारकिर्दीत या संवैधानिक पदाबाबत होत असलेल्या चालढकलीबद्दल भास्कर जाधव यांनी नाराजी व्यक्त केली आहे. मुख्यमंत्री देवेद्र फडणवीस यांच्यावर माझा खूप मुखावसा होता. ते सातत्याने सांगत होते की, विरोधकांची संख्या जास्त आहे की, कमी आहे याचा विचार करणार नाही. यावरून, ते एकप्रकाराच संकेत देत आहेत, असे वाटत होते.

विधानसभा उपाध्यक्षपदाची निवड करता, मग विरोधीपक्ष नेतेपदाची निवड करता आली असती. पण आता मला खात्री झाली आहे की, राज्यघटनेवर त्यांचा विश्वास नाही. केवळ सत्तेचा माज आणि मक्ती यांच्या डोक्यात आहे. घाऊक पक्ष विकत घेणाऱ्यांकडून आता अपेक्षा नाही, अशी उद्दिगमता त्यांनी व्यक्त केली आहे.

याचसाठी विधानसभा अध्यक्षांनी विरोधी पक्षनेतेपदाच्या नियुक्तीबाबत कोती मनेवृत्ती न दाखवता, त्याला हिरवा कंठिल दाखवण्याची आवश्यकता आहे. ह्यामहाराष्ट्र आता थांबणार नाहीह, असे सांगणाऱ्या महायुती सरकारच्या बेफाम गतीला मधे मधे ब्रेक लावण्यासाठी तरी, विरोधी पक्षनेतेपद गरजेचे असून त्यासाठी लवकरात लवकर निर्णय घेतला पाहिजे. तेव्हाच विधानसभेत होणाऱ्या विविध प्रश्नांवरील चर्चेला आणखी धार येईल, एवढे मात्र निश्चित आहे.

अधिवेशनाचे शेवटचे दोन दिवस डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी देशाला दिलेल्या राज्यघटनेला ७५ वर्षे झाल्याबद्दल दोन्ही सभागृहात चर्चा झाली. मात्र लोकशाहीला घटनेच्या माध्यमातून दिलेल्या विरोधी पक्षनेतेपदाची खुर्ची रिकामी ठेवण्याकट सत्ताधारी आणि विधानसभा अध्यक्ष धन्यता मानत असतील तर काय होणार या देशातील लोकशाहीचे

घरात खूप वांगी असतील, भरली किंवा मसाल्याची भाजी करण्यास वेळ नसेल, तर एक झटपट भाजी म्हणून हा प्रकार करावा. सोपी कृती आहे, कष्ट फारसे नाहीत. एका बाजूला पोळ्या करताना सहज होऊन जाते.

वांग्याची झटपट सुकी भाजी

साहित्य : ताजी वांगी पाव किलो /८-९ (मोठ्या आकाराची असतील तर उत्तम), कोथिंबीर बारीक चिरून, लाल तिखट चवीनुसार, मीठ चवीनुसार, धण्याची पूड चिमूटभर, हळद चिमूटभर, दाण्याचे कूट /तिळाचे कूट, तेल थोडेसे-फोडणीसाठी, हिंग, कुठला तुमचा खास गरम /काळा /घरगुती मसाला असेल तर तोही च्या चिमूटभर, नाहीतर फार विचार न करता चिमूटभर गरम मसाला द्या हळूच, चार दाणे साखर.

पाककृती : जाड बुडाच्या कढईत तेल तापत ठेवावे. नेहमीच्या फोडणीला घेतो त्यापेक्षा जास्तच तेल घ्यावे. अंदाजे छोटी अर्धी वाटी वगैरे. ताजी रसरशीत वांगी घ्यावीत. काटे काढून टाकावेत. वांग्याच्या उभ्या फोडी चिरून घ्याव्यात. पाण्यात भिजवू नये. सगळी तयारी करून शेवटी वांगी चिरून थेट फोडणीत घालता येतील असे पाहावे. तेल तापले की त्यात मोहरी/जिरे तडतडवून आणि हिंग घालून फोडणी करावी, चिरलेली वांगी फोडणीत घालून नीट मिसळून घ्यावे. आता कढईवर झाकण ठेवून अत्यंत मंद आचेवर वांगी स्वतःच्या रसात वाफेवर शिजतील या आशेवर पोळ्या किंवा इतर वेळखाऊ काम करावे. १५-२० मिनिटात वांगी चांगली परतल्या जातात आणि त्यांच्या आकार बदलतो. भाजीच्या फोडी परतून झाल्यानंतर त्यात लाल तिखटाची पूड, मीठ, हळद, मसाला, दाण्याचे कूट, साखरेचे फक्त ४ दाणे घालून मिसळून घ्यावे/ पुन्हा एकदा कढईवर झाकण ठेवून अत्यंत मंद आचेवर ५ मिनिटे ठेवावे. शेवटी सजावटीसाठी कोथिंबीर आहेच! अशाच प्रकारे गवारीच्या शेंगेचे दोन भाग तोडून तिचीही सुकी भाजी करता येते.

अधिक टिप्स : **■** फार मसाले वगैरे लागत नाहीत. तेल जास्त लागते मात्र! **■** ही भाजी शक्य तितक्या मंद आचेवर होऊ द्यावी **■** यात कांदा,लसूण, आलं वगैरेची गरज नाही, पण आवडत असेल तर फोडणीत बारीक ठेवून घालू शकता.

बियरचा वापर केल्याने केस होतात सिल्की आणि शाईन

सुंदर केस एखाद्या व्यक्तीच्या व्यक्तिमत्त्वात अधिक भार टाकतात. मग तो पुरुष असो की महिला. सर्वांनाच आपल्या केसांना शाईनी आणि सिल्की ठेवण्यासाठी वेगवेगळ्या प्रकारांच्या प्रॉडक्ट्सचा वापर करावा लागतो, पण या प्रॉडक्ट्समुळे केसांना नुकसान होण्याची भीती सदैव असते. म्हणून घरगुती कंडिशनरच केसांसाठी उत्तम असतात. म्हणून जाणून घेऊ अशा काही घरगुती कंडिशनर्सबद्दल...

■ एक कप बियरला एखाद्या भांड्यात तोपर्यंत गरम करा जोपर्यंत त्याचे प्रमाण अर्धे राहत नाही. गरम केल्याने बियरमधील अल्कोहोल वाफ बनून उडून जाते. आता याला गार होऊ द्या, नंतर यात आपल्या पसंतीचा शॅम्पू मिसळून द्या, लक्षात ठेवण्यासारखे म्हणजे ज्या शॅम्पूचा वापर करत असाल तो एकाच ब्रँडचा असायला पाहिजे. या घोळला एका बाटलीत भरून ठेवा. जेव्हा कधी केस धुवायचे असतील याने केस धुवा, यामुळे राठ केसांमध्ये देखील निखर येईल. केस चमकदार आणि सुंदर दिसतील.

■ केळी

चाळिशीतल्या चालीवरून तुमचं म्हातारपण कसं असेल हे कळणार?

वयाच्या चाळिशीत असताना लोक कसे चालतात त्यावरून त्यांचा मेंदू आणि शरीर किती म्हातारं झालं आहे, हे कळू शकतं. शास्त्रज्ञ यासंबंधी संशोधन करत आहेत. चालण्याच्या गतीची एक साधी चाचणी घेऊन शास्त्रज्ञ म्हातारे होत जाण्याची प्रक्रिया जाणून घेऊ शकतात. संशोधने चालणाऱ्या लोकांचं शरीर लवकर म्हातारं होतंच, त्यासोबत त्यांचा चेहरा वयस्कर दिसू लागतो आणि त्यांच्या मेंदूचा आकारही लहान असल्याचं संशोधनानून निष्पन्न झालं आहे. हे एक आश्चर्यकारक संशोधन असल्याचं शास्त्रज्ञांनी म्हटलं आहे.

साधारणपणे वयाच्या पासष्टीनंतर सर्वांगीण आरोग्य तपासण्यासाठी डॉक्टर चालण्याची गती तपासत असतात. कारण चालण्यातून स्नायूंची बळकटी, फुफ्फुसांची कार्यक्षमता, संतुलन, मणक्याची मजबुती तसंच दृष्टी या सर्वांबद्दलच योग्य अंदाज येतो. वृद्धत्वाकडे झुकलेले असताना संशोधने चालणाऱ्या व्यक्तींना स्मृतिभ्रंश होण्याची शक्यताही जास्त असते.

समस्येचे संकेतदर्शक

न्यूझीलंडमध्ये याबाबत एक अभ्यास करण्यात आला. यामध्ये ७० च्या दशकात जन्मलेल्या म्हणजेच आता साधारणपणे ४५ वर्षे वय असलेल्या व्यक्तींच्या चालण्याची तपासणी करण्यात आली. अभ्यासात सहभागी

प्रत्येकाला आपलं वजन कमी झालं पाहिजे अशी तीव्र इच्छा असते. यासाठी सगळे उपाय करण्यासाठी आपण तयार असतो.

शरीरातील कॅलरी कमी करण्यासाठी हे करा...

अनेक प्रयत्न करूनसुद्धा वजन कमी करण्याबाबत आपण अपयशी ठरतो. जास्त कष्ट न घेता आपण घरगुती उपाय करून शरीरातील जास्त कॅलरी कमी करू शकतो.

घरबसल्या हे सोपे उपाय करा..

■ फळ रस पिण्याऐवजी जास्त फळे खा. फळांमध्ये फायबर आणि साखरेचे संतुलित प्रमाण असते यामुळे कॅलरी वाढत नाहीत.

■ पालेभाज्या आणि फळभाज्यांचा आहारात जास्तीत जास्त समावेश करा. मांसाहारी जेवण होईल तेवढं टाळण्याचा प्रयत्न करा.

■ घाईघाईत जेवू नये जेवण चावून खा त्याने शरीरातील कॅलरीज कमी होतात.

■ योग्य तेवढी झोप पूर्ण घ्या त्यामुळे कॅलरी वाढण्याचं प्रमाण कमी होते.

आरोग्याचा स्रोत - जिरा पाणी

सकाळी उपाशीपोटी पाणी पिणे किंवा तांब्याच्या भांड्यात साठवलेले पाणी पिणे म्हणजे आरोग्याचे वरदान हे आपण बरेचदा वाचलेले आहो. परंतु याच पद्धतीने दिवसभरात कधीतरी एक ग्लासभर

जिरा पाणी प्राशन केले तर आरोग्याला खूप मदत होते. जिरा पाण्यामुळे शरीरात पाचकद्रव्ये मोठ्या प्रमाणावर तयार होतात आणि पचन क्रियेला गती मिळते. पोटाच्या विकारावर जिरा पाण्याचा उपयोग होतो.

प्यायलेले पाणी शरीराला उपयोगी पडतेच असे नाही. परंतु जिरा पाणी प्राशन केल्याने तेही रात्री झोपताना प्राशन केल्याने दिवसभरात प्यायलेले पाणी उपयोगी पडायला लागते. जिरा पाण्यात पोटॅशियम असते आणि त्यामुळे रोग प्रतिकारशक्ती वाढते. रोग प्रतिकारशक्ती वाढवण्यासाठी इतरही

अनेक द्रव्ये उपयोगी पडतात. जिरा पाणी प्यायल्याने अशक्तपणा कमी होतो. कारण जिऱ्यातील आयर्न म्हणजेच लोह त्यादृष्टीने उपयोगी पडत असते. त्याच्यामुळे रक्तप्रवाह सुरळीत होतो. जिरा पाण्याने रक्तदाब आटोक्यात राहतो आणि वजन घटण्यास मदत होते. शरीरातील चयापचय क्रिया वेगवान करण्याची ताकद जिरा पाण्यात असते. त्याशिवाय जिरा पाणी त्वचेलाही उत्तम असते. त्वचेचे अनेक विकार जिरा पाण्यामुळे दुरुस्त होतात. जिरा पाणी तयार करण्यासाठी एक लिटर पाणी च्या आणि त्यात २ चमचे जिरे टाकून चार ते पाच मिनिटे उकळवा. उकळल्याने पाण्याचा रंग बदलतो. हे पाणी काही वेळ थंड होऊ द्या. ते एका बाटलीत साठवून ठेवा आणि दिवसभरात जमेल तसे प्या. जिरा पाणी फार थंड करू नये. हे जिरा पाणी तयार करण्यासाठी कच्चे जिरे वापरावे. भाजलेले जिरे वापरू नये. त्यातल्या त्यात पूर्ण जिरे वापरावे. जिरा पावडर वापरू नये. दररोज स्वतंत्र जिरा पाणी तयार करावे. एक दिवस तयार केलेले जिरा पाणी दुसऱ्या दिवशी वापरू नये.

महत्वाचा कानमंत्र

- बोरें, अंजीर, पेरू यामध्ये अळ्या असण्याची शक्यता असते. म्हणूनच ही फळे धुवून, कापून खावीत.
- तेलकट कपडे धुताना पाण्यात साबणाबरोबर २-४ चमचे साखर टाकावी आणि त्यात कपडे भिजवावेत. यामुळे तेलकटपणा लगेचच जातो.
- फ्रीज साफ करताना कोमट पाण्यात थोडा सोडा घालून मऊसर कपड्याने पुसून घ्यावा. यामुळे फ्रीज स्वच्छ होतो.
- सिल्कचे ब्लाऊज सौम्य शाम्पूने धुवावे. म्हणजे रंग जात नाही आणि खराबही होत नाही.
- केराच्या बादलीत थोडेसे फिनेल शिंपडून ठेवल्यास घाण वास येत नाही आणि त्याभोवती चिलटे घोंगावत नाहीत.
- केसांवर अथवा कपड्यांवर च्युइंग चिकटले असल्यास त्यावर बर्फाचा खडा फिरवावा. यामुळे चिकटलेले च्युइंग लगेचच निघते.

रंगाला अनुसरून करा मेकअप

गोऱ्या रंगासाठी :

आपला रंग गोरा असेल तर तो निसर्गाकडून मिळालेली उत्तम देणगी आहे. पण जर गोरा असूनही आपला रंग काहीसा दबल्यासारखा वाटत असेल तर त्यावरही उपाय आहे. त्यात चमक आणण्यासाठी पीच वा शियर ब्राँझ ब्लशर लावायला हवा. तो नैसर्गिक रंगात राखू इच्छित असाल तर पेल पिंक रंगाची शेडही

सोबत लावा. डोळ्यांना नेक्की ब्ल्यू, सिल्व्हर ग्रे, सॉफ्ट

पेस्टल, लायलॅक, स्काय ब्ल्यू, वा टेराकोटा रंग खूप शोभेल. तसेच न्यूड, बेबी पिंक, रोझी ब्राऊन व शिअर रोड लिपस्टिक वापरायला हवी.

गडद रंगाच्या त्वचेसाठी :

ब्लशरमध्ये डीफ प्लम, डार्क रोझ वा करंट लावावे. डोळ्यांच्या सौंदर्यासाठी ब्राऊन मॅट, गोल्ड ब्राँझ वा सिल्व्हरची शिमरी शेड लावावी. लिपस्टिकसाठी ब्लॅक बेरी, पिच, डीफ रेड, पर्पल, करॅमल यापैकी कोणताही रंग निवडू

शकता.

पिवळ्या रंगाची त्वचा :

या त्वचेवर लाल वा नारंगी रंगाचा वापर करू नये. ब्राऊनिश रोझ वा कोको ब्राऊन, डीफ पर्पल वा मिडलाईट ब्ल्यूआयशॅडो वापरावा. ओठ सुंदर दिसण्यासाठी रोझी बेझ, डीफ रेड वा शियर ब्राऊन यापैकी काहीही लावू शकतात.

गढाळ त्वचेसाठी :

या रंगाची रंगत वाढवण्यासाठी रोझ शेड वा म्युटेड टाऊनी ब्लशर वापरावा. ऑरेंज बेस कधीही लावू नये. डोळ्यांसाठी अर्थ टेन शेड म्हणजेच डार्क ग्रे, बेझ, मशरूम शेड वापरू शकता. ओठ नॅचरल दिसण्यासाठी शियर वा बेरी टिंटेड ग्लास लावावेत.

डेंग्यूचा ताप या समस्या निर्माण करतो

डेंग्यूचा ताप हा एक व्हायरल एडीस इजिप्ती ड्रासानी पसरणारे संक्रमण आहे . असा ताप आला असता लगेच उपचार न केल्याने रुग्णाची परिस्थिती गंभीर होऊ शकते. यासाठी डेंग्यूचा उपचार वेळेवर करणे गरजेचे आहे . डेंग्यूच्या तापाने शरीरावर रक्ताचे डाग आणि डेंग्यू आघात सिंड्रोम हाखी लक्षणे निर्माण होऊ शकतात. यामुळे फुफ्फुस, यकृत आणि हृदयाला धोका निर्माण होतो.

काय आहेत डेंग्यूचा तापाची लक्षणे -

- पोटात दुखणे
- नाक, तोंड आणि हिरड्यातून रक्तस्राव होणे
- रक्ताची किंवा सुकी उलटी होणे
- भूक कमी होणे
- थकवा येणे
- सांधे किंवा मांसपेशी दुखणे

डेंग्यू आघाताचे सिंड्रोम-

डेंग्यू आघात सिंड्रोममुळे त्वचेवर रक्ताचे छोटे डाग दिसतात आणि त्वचेच्या खाली रक्ताचे मोठे डाग दिसू शकतात.

- ब्लाड प्रेशर कमी होते
- श्वास घेताना त्रास होतो
- थंड आणि चिकट त्वचा
- तोंड कोरडे पडते
- अस्वस्थता जाणवते

खाल्ल्या मिठाचे परिणाम

खाल्ल्या मिठाला जागावे असे आपले नीतीशास्त्र सांगते. सगळेच लोक खाल्ल्या मिठाला जागत नाहीत. पण मीठ मात्र याबाबतीत पक्के कृतज्ञ असते. जो जास्त मीठ खाईल त्याच्या शरीरात मीठ अगदी इमानदारीने आपले परिणाम दाखवतेच. एखादा पदार्थ थोडेसे जादा मीठ घालून खाल्ला तर बरा लागतो, परंतु हेच मीठ आपल्या शरीराचा शत्रू बनत असते. आपण कितीही दुर्लक्ष केले तरी मीठ आपला प्रताप दाखवतेच. अधिक मीठ खाल्ल्यामुळे उच्च रक्तदाबाचा त्रास होतो हे तर सर्वांना माहीतच झालेले आहे. म्हणून रक्तदाबाची तक्रार घेऊन एखादा पेशंट डॉक्टरकडे जातो तेव्हा डॉक्टर रक्तदाबाची गोळी तर देतातच पण मीठ कमी खाण्याचा सल्ला देतात.

ज्यादा मीठ खाल्ल्याने हृदयविकाराची शक्यता वाढते. त्याचबरोबर रक्तदाब वाढल्यामुळे आणि

शरीराच्या हालचाली कमी झाल्यामुळे रोगप्रतिकारशक्ती कमी होते. मिठातील सोडियममुळे मूत्रपिंडाच्या कार्यावरही परिणाम होतो. मूत्रपिंड हे शरीराच्या रक्तातील अशुद्ध घटक गाळून रक्ताला शुद्ध घटक मिळवून देणारा अवयव असतो. ते एक प्रकारचे फिल्टर असते. मात्र हे फिल्टर मिठामुळे बाधित होते आणि फिल्टरचे काम म्हणवे तसे होत नाही. रक्तात अशुद्ध घटक मिसळले जातात आणि त्याचे वाईट परिणाम भोगावे लागतात. ज्यादा मीठ खायच्याने त्वचेवरही परिणाम होतात. त्वचा फुगायला लागते. म्हणजे चेहरा, हात, पाय, विशेषतः मनगट सुजल्यासारखे होते.

शरीर तंदुरुस्त राहण्यासाठी आणि मन मजबूत राहण्यासाठी व्यायाम करणे आवश्यकच आहे. व्यायामाच्या गरजेबाबत कोणाचेच दुमत होणार नाही. परंतु काही मानसशास्त्रज्ञ व्यायामाच्या बाबतीत एक इशारा देत आहेत की व्यायाम करा पण व्यायामाचे व्यसन लावून घेऊ नका. व्यायामाच्या अनावश्यक आहारी जाऊ नका.

दारू पिणारा माणूस जसा एडिक्ट होण्याची शक्यता असते तसेच व्यायाम करणाराही व्यायामाच्या बाबतीत एडिक्ट होण्याची भीती असते आणि म्हणून आपण व्यायाम करत आहोत की नाही हे तर पहाच पण

व्यायामाचेही व्यसन नको

आपण व्यायामाच्या बाबतीत व्यसन लावून घेत आहोत की काय यावरही लक्ष ठेवा, असे मानसशास्त्रज्ञांचे म्हणणे आहे. शरीर तंदुरुस्त असले पाहिजेच, परंतु आपल्या दिवसातले सारे रूटीन केवळ व्यायामाच्या व्ययामाच्या

भोवती गुंफले जात असेल तर हा धोका संभवतो. जेव्हा आपण व्यायाम करतो तेव्हा शरीरातून एण्डॉर्फिन आणि सेरेटोनिन ही दोन द्रव्ये पाडून असतात. त्यांचा उपयोग आपल्याला होत असतो. एण्डॉर्फिनमुळे मानसिक डिप्रेशन कमी होते तर सेरेटोनिनमुळे मनावरचा ताण कमी होतो. मात्र आपण या स्थितीच्या आहारी गेलो तर आपल्या

स्नायूंमध्ये काही दोष निर्माण होण्याची शक्यता असते. एवढेच नव्हे तर व्यायाम केल्याशिवाय पर्यायच नाही अशी स्थिती निर्माण होऊन एखादा दिवस व्यायाम बुडत असेल तर त्या दिवशीच्या त्या भावनेपोटी काही शारीरिक कटकटीही निर्माण होत असतात. तेव्हा एखादा दिवस व्यायाम केला नाही तर फार मोठे नुकसान होईल ही भावना मनातून काढली पाहिजे. व्यायामातून निर्माण होणारी शरीराची तंदुरुस्ती ही स्वागताहर्च असते. परंतु आपल्या आयुष्याला परिपूर्णता देण्यासाठी एवढी

एकच गोष्ट आवश्यक नाही. व्यायामसुद्धा मोजकाच आणि नेमकाच करावा. परंतु काही लोकांच्या मनामध्ये असा गैरसमज असतो की जितका जास्त वेळ व्यायाम तेवढे आरोग्य उत्तम. वास्तविक हा गैरसमज आहे. शरीरसुद्धा एका विशिष्ट मर्यादितपर्यंत तंदुरुस्त होत असते. त्या मर्यादितपर्यंत शरीर मजबूत होण्यासाठी जेवढा व्यायाम आवश्यक आहे तेवढाच व्यायाम केला पाहिजे. उगाच फार मोठी बॉडीबिल्डिंग होईल म्हणून अधिकाधिक वेळ जीममध्ये काढायला लागलो तर त्याचा फायदा तर होत नाहीच पण जीममधला तो अनावश्यक वेळ वाया जातो. ज्याचा इतर कामांवर विपरित परिणाम होण्याची शक्यता असते.

उभे राहून पाणी प्यायल्याने होऊ शकतात 'हे' त्रास

आपण अनेकदा बाहेरून घरी आल्यानंतर किंवा खेळून आल्यानंतर उभे राहून घटाघटा पाणी पितो. ही सवय आपल्या आरोग्याला अपायकारक ठरू शकते. उभे राहून पाणी प्यायल्याने गॅसेसचा किंवा किडनीसंबंधी समस्या उद्भवू शकतात. त्यामुळे पाणी बसून प्यायलेले केव्हाही चांगले. बाहेरून दमून किंवा उन्हातून आल्यावर आपण घटाघटा पाणी पितो

तेव्हा घरातील मोठ्याकडून आपण ओरडा खातो. आता असे उभे राहून पाणी पिण्याचे कोणते त्रास होतात पाहूया...

पचनाचे विकार -

उभे राहून पाणी प्यायल्यास ते शरीरात अतिशय वेगाने खाली जाते. अशामुळे अन्ननलिकेवर ताण येतो आणि असे वारंवार झाल्यास पचन प्रक्रियेत समस्या निर्माण होण्याची शक्यता असते.

किडनीचे विकार -

उभे राहून पाणी प्यायल्यास ते शरीरातून वेगाने वाहून जाते. शरीरातील अनावश्यक घटक वाहून नेण्याचे काम पाण्याद्वारे केले जाते. मात्र, उभे राहून पाणी प्यायल्याने ही प्रक्रिया योग्य पद्धतीने होत नाही. यामध्ये किडनी आणि मूत्राशयातील अनावश्यक घटक तसेच राहतात. त्यामुळे मूत्रमार्ग किंवा किडनीत संसर्ग होण्याची शक्यता वाढते आणि किडनीचे विकार होण्याची शक्यता जास्त असते.

सांधेदुखी -

उभ्याने आणि घाईघाईने पाणी पिण्याची सवय आरोग्यासाठी धोकादायक आहे. अशाप्रकारे पाणी प्यायल्याने शरीराच्या सांध्यांतील द्रव पदार्थांचे संतुलन बिघडते त्यामुळे सांधेदुखीचा त्रास होण्याची शक्यता असते.

ठाणे पालिकेची कागदविरहीत कामकाजाच्या दिशेने पाऊल

१ एप्रिलपासून ई- ऑफिस प्रणाली लागू करण्याची तयारी

■**ठाणे** : ठाणे महापालिकेच्या कारभारात गतीमानता आणि पारदर्शकता यावी, या उद्देशातून ई- ऑफिस प्रणाली लागू करण्याचा निर्णय प्रशासनाने घेतला आहे. या निर्णयामुळे पालिका अधिकारी आणि कर्मचारी नागरिकांच्या अर्जांसह विविध प्रकल्पांच्या प्रस्ताव ऑनलाईनद्वारे हाताळणार असून येत्या १ एप्रिलपासून ही प्रणाली लागू करण्यासाठी पालिकेने विविध विभागातील कर्मचाऱ्यांना गेल्या काही दिवसांपासून प्रशिक्षण देण्यास सुरुवात केली आहे. यामुळे प्रणालीमुळे पालिकेने कागदविरहीत कामकाजाच्या दिशेने पहिले टाकल्याचे चित्र आहे.

ठाणे महापालिकेचे आयुक्त सौरभ राव यांनी नुकत्याच सादर केलेल्या अर्थसंकल्पात काही महत्वाच्या घोषणा केल्या होत्या. त्यामध्ये ठाणेकरांना पालिका मुख्यालय किंवा प्रभाग समिती कार्यालयात यावे लागू नये यासाठी ऑनलाईन सेवा उपलब्ध करून देण्यात येईल. तसेच ठाणे महापालिकेच्या कारभारात गतीमानता आणि

पारदर्शकता यावी यासाठी ई-प्रणाली लागू करण्यात येईल, अशा घोषणा राव यांनी केल्या होत्या. त्याची अंमलबजावणी आता येत्या १ एप्रिलपासूनच करण्याचा निर्धार पालिका प्रशासनाने केला असून त्याची तयारी गेल्या काही दिवसांपासून पालिका प्रशासनाकडून सुरू असल्याचे चित्र दिसून येत आहे.

शासनाच्या एनआयसी या संस्थेच्या माध्यमातून ठाणे महापालिका प्रशासन ई-प्रणालीची अंमलबजावणी करणार आहे. ही प्रणालीद्वारे विविध प्रस्तावांच्या नस्तीवर संबंधित अधिकारी ऑनलाईनद्वारे मान्यता देणार आहेत. त्यामुळे हे कामकाज कसे करायचे याचे प्रशिक्षण महापालिकेच्या विविध विभागातील अधिकारी आणि कर्मचाऱ्यांना महापालिका मुख्यालय तसेच माजिवडा येथील युआरसीटीच्या कार्यालयात दिले जात आहे. एनआयसी या संस्थेचे चार अधिकारी हे प्रशिक्षण देत असून येत्या ही प्रणाली १ एप्रिल पासून नागरी सुविधा केंद्रात सुरू करण्याचा पालिकेने निर्धार केला आहे.

शिळफाटा रस्त्यावरील कोंडीमुळे वाहतूक विभागाची मेट्रोला नोटीस, रस्त्यालगतच्या शाळांना कोंडीमुळे सुट्टी

■**डोंबिवली** : वाहतूक विभागाची परवानगी न घेता मेट्रोच्या ठेकेदाराने मंगळवारी रात्री कल्याण शिळफाटा रस्त्यावरील मानपाडा चौक या वर्दळीच्या भागात मेट्रो मार्गाच्या कामासाठी रस्ता रोधक उभे केले. या रोधकांमुळे शिळफाटा रस्त्याला बुधवारी सकाळपासून वाहतूक कोंडीचा फटका बसला. शिळफाटा रस्त्यावर विना परवानगी रोधक उभे केल्याने मेट्रो कंपनीला नोटीस बजावण्यात येणार आहे, अशी माहिती वाहतूक विभागाचे पोलीस उपायुक्त पंकज शिरसाट यांनी बुधवारी माध्यमांना दिली.

मेट्रोच्या ठेकेदाराने मानपाडा चौकात उभारलेले आणि वाहतुकीला अडथळा ठरत असलेले विना परवानगीचे रस्ता रोधक जेसीबीच्या साहाय्याने बाजुला करण्यात आले. या रोधकाच्या बाजुला वाहतूक दर्शक खांब होता. दुहेरी

मार्गिकेतील वाहतूक एका मार्गिकेतून सुरू झाली. यामुळे कोंडी झाली. वाहतूक विभागाची परवानगी न घेता हे रोधक उभे करून शिळफाटा रस्त्यावर वाहतूक कोंडी केली म्हणून मेट्रो कंपनीला नोटीस पाठविण्यात येणार आहे, असे उपायुक्त शिरसाट यांनी सांगितले.

मानपाडा चौकात रस्ता रोधक उभे केल्याने रात्रीपासून शिळफाटा रस्त्यावर मानपाडा भागात वाहतूक कोंडीला सुरुवात झाली होती. सकाळी शिळफाटा

रस्त्यावरील वाहनांची संख्या वाढल्याने मानपाडा चौक परिसरातील रस्ते वाहतूक कोंडीने गजबजून गेले. टाटा नाका, सोनारपाडा, काटई, वैभवनागरी पर्यंतच्या रस्त्यावर दोन्ही मार्गांमध्ये वाहनांच्या रांगा लागल्या होत्या.

शिळफाटा रस्त्यावर अभूतपूर्व कोंडी झाल्याचे समजताच वाहतूक विभागाचे उपायुक्त पंकज शिरसाट, साहाय्यक पोलीस आयुक्त संजय साबळे शिळफाटा रस्त्यावर आले. कोळसेवाडी

वाहतूक विभागाचे वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक सकाळपासून मानपाडा चौक भागात झालेली कोंडी आपल्या वाहतूक पोलीस, सेवकांच्या माध्यमातून सोडवित होते.

रुग्णवाहिका, नोकरदार, शाळेच्या बस, पत्तावा, रुग्णवाला भागातील रहिवासी या कोंडीत अडकले. विनापरवानगी रोधक कोंडीला कारणीभूत असल्याने ते उपायुक्त शिरसाट यांच्या उपस्थितीत जेसीबीच्या साहाय्याने बाजुला करण्यात

शाळांना सुट्टी

शिळफाटा रस्त्यालगतच्या शाळांनी दुपारच्या सत्रातील विद्यार्थी कोंडीमुळे शाळेत वेळेत येणार नसल्याची शक्यता विचारत घेऊन दुपारच्या सत्राला सुट्टी जाहीर केली. सकाळच्या सत्रातील शाळा लवकर सोडल्या. या शाळांमध्ये विद्यार्थ्यांच्या मौखिक, विज्ञान, संगणक परीक्षा सुरू आहेत. त्या पुढे ढकलाव्या लागल्या, असे एका शाळा चालकाने सांगितले.

कोट्यावधींचे कोविड साहित्य भंगारात पडून मात्र शासकीय रुग्णालयांमध्ये खाटांची आवश्यकता... योग्य व्यवस्थापनाची मागणी

“कोरोना काळत आम्ही उभारलेल्या रुग्णालयातील वापरण्यायोग्य प्रत्येक साहित्य वापरण्यात आले. जिल्हा रुग्णालयाची वाढती गरजेला त्याचा फायदा झाला. आम्ही इतर शासकीय रुग्णालयांना हे साहित्य वितरीत केले.”

—**कैलास पवार, जिल्हा शल्य चिकित्सक, ठाणे**

या साहित्याचे नेमके काय करायचे याबाबत निश्चित धोरण नाही. आम्ही वरिष्ठ कार्यालयाला याबाबत विचारणा केली आहे. त्यावर अद्याप काही स्पष्टता नाही.”

—**भारुती गायकवाड, मुख्याधिकारी, कुळगाव बदलापूर नगरपालिका**

साहित्याचे करायचे काय असा प्रश्न असल्याने पालिका प्रशासनाने हे साहित्य गोदामांमध्ये भरून ठेवली आहेत. कुळगाव बदलापूर नगरपालिकेने हे सर्व साहित्य बदलापूर पश्चिमेतील बरेंजर रस्त्यावरील कॉडिलकर इमारतीत जमा करून ठेवल्याची बाब समोर आली आहे. येथे कोट्यावधी रुपयांचे साहित्य धुळ्यात पडून असल्याने नागरिक संताप व्यक्त करत आहेत. अंबरनाथ आणि जिल्ह्यातील इतर पालिकांचीही हीच स्थिती असल्याचे समोर आले आहे.

विशेष म्हणजे अनेकांनी या काळात पुढे येत आपल्या खिशातून रुग्णालयांना मदत केली. अंबरनाथ, बदलापुरातील औद्योगिक वसाहतीतील कंपन्या, सामाजिक संस्था यांनी पुढे येत पालिकेच्या खर्चात हातभार लावला. काही वैयक्तिक मदतीही यावेळी करण्यात आली. काही व्यक्तींनी स्वतःच्या पातळीवर पुढे येत रूग्णशय रुग्णालयांना देऊ केली. काहींनी वापसपत्र यंत्रणाही दिली. मात्र ही सर्व यंत्रणा आता धुळ्यात पडून आहे. त्याचा

उपयोग होत नसल्याने खंत व्यक्त होते आहे.

इच्छाशक्तीचा अभावआरोग्य विभागाच्या रुग्णालयांमधील वस्तूंचे गरजेच्या ठिकाणी वितरण करण्यात आले. उल्हासनगरच्या शासकीय रुग्णालयाला याच पद्धतीने प्राणवायू निर्मिती प्रकल्प आणि खाटा मिळाल्या. पण पालिकेच्या अखत्यारितील आरोग्य केंद्रांचे साहित्य पडून असल्याने येथे इच्छा शक्तीचा अभाव आहे की काय असा प्रश्न उपस्थित होतो आहे.

सध्या अंबरनाथच्या शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय आणि रुग्णालयाची उभारणी प्रगतीपथावर आहे. अंबरनाथच्या छत्र्या रुग्णालय आणि बदलापुरच्या ग्रामीण रुग्णालयाची दर्जेन्ती केली जाते आहे. उल्हासनगरच्या शासकीय मध्यवर्ती रुग्णालयात खाटा नसल्याने रूग्ण जमिनीवर झोपून उपचार घेत असल्याचे अनेकदा समोर आले आहे. त्यामुळे या ठिकाणी या साहित्याचा वापर होऊ शकतो.

कोपर रेल्वे स्थानकांच्या दरम्यान रेल्वेकडून कार्यालयांसाठी नवीन इमारत

■**डोंबिवली** : डोंबिवली ते कोपर रेल्वे स्थानकांच्या दरम्यान फलाट क्रमांक रेल्वे स्थानकातील स्थानक प्रबंधक, लोहमार्ग पोलीस ठाणे आणि तिकीट आरक्षण केंद्र कार्यालय नवीन जागेत स्थलांतरित करण्याची कार्यवाही रेल्वे प्रशासनाने सुरू केली आहे. या नवीन कार्यालयांसाठी डोंबिवली पश्चिमेत रेल्वे स्थानकाजवळ डोंबिवली ते कोपर रेल्वे स्थानकांदरम्यानच्या जागेत नवीन बांधकामाचे काम रेल्वे प्रशासनाने सुरू केले आहे.

डोंबिवली रेल्वे स्थानकातील फलाट क्रमांक एकवरील इमारतीत रेल्वेचे स्थानक प्रबंधक, उपप्रबंधक, डोंबिवली लोहमार्ग पोलीस ठाणे, तिकीट खिडक्या आणि त्याच्या पुढील जागेत कल्याण दिशेने तिकीट आरक्षण केंद्र आहे. डोंबिवली रेल्वे स्थानकातील वाढती प्रवासी संख्या विचारात घेऊन ही कार्यालये फलाटाजवळ असल्याने प्रवासी गर्दीला अडथळा होऊ लागला आहे. त्यामुळे डोंबिवली रेल्वे स्थानकातील फलाट क्रमांक एकवरील लोहमार्ग पोलीस ठाणे, स्थानक प्रबंधक कार्यालय, तिकीट आरक्षण केंद्र नवीन जागेत स्थलांतरित करण्याचा निर्णय रेल्वे प्रशासनाने घेतला आहे. स्थानकावरील या कार्यालयांचे नवीन जागेत स्थलांतर करायचे असल्याने डोंबिवली पश्चिमेत डोंबिवली ते कोपर रेल्वे स्थानकांदरम्यानच्या जागेत नवीन बांधकामाचे काम रेल्वे प्रशासनाने सुरू केले आहे.

डोंबिवली रेल्वे स्थानकातील फलाट क्रमांक एकवरील लोहमार्ग पोलीस ठाणे, स्थानक प्रबंधक कार्यालय, तिकीट आरक्षण केंद्र नवीन जागेत स्थलांतरित करण्याचा निर्णय रेल्वे प्रशासनाने घेतला आहे. स्थानकावरील या कार्यालयांचे नवीन जागेत स्थलांतर करायचे असल्याने डोंबिवली पश्चिमेत डोंबिवली ते कोपर रेल्वे स्थानकांदरम्यानच्या जागेत नवीन बांधकामाचे काम रेल्वे प्रशासनाने सुरू केले आहे. डोंबिवली रेल्वे स्थानकातील फलाट क्रमांक एकवरील लोहमार्ग पोलीस ठाणे, स्थानक प्रबंधक कार्यालय, तिकीट आरक्षण केंद्र नवीन जागेत स्थलांतरित करण्याचा निर्णय रेल्वे प्रशासनाने घेतला आहे. स्थानकावरील या कार्यालयांचे नवीन जागेत स्थलांतर करायचे असल्याने डोंबिवली पश्चिमेत डोंबिवली ते कोपर रेल्वे स्थानकांदरम्यानच्या जागेत नवीन बांधकामाचे काम रेल्वे प्रशासनाने सुरू केले आहे.

फलाट क्रमांक एक वरील तिन्ही कार्यालयांचे स्थलांतर झाल्यानंतर फलाट क्रमांक एकवर प्रवाशांच्या सोयीसाठी प्रशस्त जागा उपलब्ध होणार आहे. येत्या दोन ते तीन महिन्यात नवीन जागेतील बांधकाम पूर्ण करण्याच्या दृष्टीने रेल्वे प्रशासन प्रयत्नशील आहे. डोंबिवली रेल्वे स्थानकात फलाट क्रमांक एक ते पाच दरम्यान एक पादचारी पूल उभारणीचे काम रेल्वेकडून सुरू आहे. याशिवाय कोपर बाजुला डोंबिवली रेल्वे स्थानकात आणखी एका पादचारी पुलाची येत्या काळात रेल्वेकडून उभारणी करण्यात येणार आहे. या प्रस्तावित पुलाचा आराखडा रेल्वे प्रशासनाने तयार केला आहे. डोंबिवली रेल्वे स्थानकातील भविष्यातील प्रवासी गर्दी विचारात घेऊन रेल्वे प्रशासन या सुविधा या स्थानकात उपलब्ध करून देत असल्याचे समजते.

वाहनतळ सुरू करादरम्यान, डोंबिवली पश्चिम रेल्वे स्थानकाजवळील वाहनतळ रेल्वे प्रशासनाने बंद केल्याने नोकरदारांची गैरसोय होत आहे. हे वाहनतळ सुरू करावे म्हणून प्रशासना ठाकरे गटाचे जिल्हाप्रमुख दीपेश म्हात्रे, शहरप्रमुख प्रकाश तेलंगते यांनी स्थानक प्रबंधक एच. पी. मीना यांची भेट घेतली. वाहनतळ सुरू करण्यासाठी निवेदन दिले. यावेळी विभाग प्रमुख शाम चौगले, राजेंद्र सावंत, शेखर चव्हाण, प्रकाश कदम, मंदार निकम, अनिल मुथा, प्रिया दांडगे, सायली जगताप, ऋतनिल पावसकर, साक्षी भांडे उपस्थित होते. दहा दिवसात हे वाहनतळ सुरू करण्याची मागणी शिवसैनिकांनी केली.

कृषीमंत्र्यांच्या जिल्ह्यातच युरिया घोटाळा! शेतकऱ्यांच्या हक्काचा युरिया उद्योगपतींनी पळवला

रासायनिक कंपनीला युरिया मिळतोच कसा?
कृषीमंत्र्यांचाच जिल्ह्यात युरिया घोटाळा झाल्याने विरोधकांनी टीकेची झाड उडवली आहे. तर याप्रकरणात सखोल माहिती घेऊन चौकशी करण्याचं आश्वासन कृषीमंत्री माणिकराव कोकाटेनी दिलं आहे. मुळात शेतीसाठी वापरायचा हा युरिया या कंपनीत आलाच कसा? त्यांना कुणी पुरवठा केला? कृषी विभागाला याबाबत काही माहिती का नाही? असे अनेक प्रश्न यामुळे निर्माण झाले आहेत. एकीकडे हंगामात शेतकऱ्यांना युरिया मिळत नसताना रासायनिक कंपनीला मात्र तो सहज कसा मिळतो असा प्रश्न यामुळे निर्माण झाला आहे.

■**जेजुरी** : नाशिक जिल्ह्यातून एक मोठी आणि धक्कादायक बाब समोर आली आहे. शेतीसाठी अनुदानित केलेला ९० मेट्रिक टन युरिया बेकायदेशीररीत्या खासगी कंपनीच्या ताब्यात असल्याचं उघडकीस आलं आहे. हा युरिया पशुखाद्य तयार करण्यासाठी वापरला जात असल्याची धक्कादायक माहिती समोर आल्यानं कृषिमंत्र्यांच्या जिल्ह्यात चाललंय तरी काय, असा सवाल विचारला जात आहे. राज्याचे कृषीमंत्री माणिकराव कोकाटे यांच्या नाशिक जिल्ह्यातच युरिया घोटाळा समोर आल्यानं खळबळ उडाली आहे.

शेतकऱ्यांना हक्काच्या युरिया खतावर बऱ्या कंपनीच्या उल्ला मारत असल्याचं उघडकीस आलं आहे. या प्रकरणी नाशिकच्या डोरी तालुक्यातील आशेवाडीतील कंपनीच्या व्यवस्थापकासह ८ जणांवर गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. केंद्र सरकारकडून अनुदानित शेतीसाठीचा नीम कोटेड युरियाचा उद्योगासाठी वापर होत असल्याची माहिती मिळाली होती. या माहितीच्या आधारे कृषी अधिकाऱ्यांनी खासगी कंपनीतून तब्बल ९० मेट्रिक टन युरिया जप्त करण्यात आला आहे. शेतीसाठी वापरला जाणारा युरिया औद्योगिक कारणांसाठी वापरला

अंबरनाथमध्ये भरधाव टेम्पोची बसलेली सायकलस्वाराला धडक

■**अंबरनाथ** : अंबरनाथ पश्चिमेतील कल्याण बदलापूर मार्गावरून लादीनाका येथून जाणाऱ्या एका भरधाव टेम्पोने सायकलस्वारसह रस्त्यावर उभ्या दोन रुग्णवाहिकांना १५ मार्च रोजी जोरदार धडक दिली होती. या अपघातात रुग्णालयात उपचार सुरू असलेल्या जखमी सायकलस्वार निवृत्त नौदल अधिकाऱ्याचा गुरुवारी उपचारादरम्यान मृत्यू झाला आहे. या पोलिसांनी संबंधित टेम्पो चालकाला अटक करत टेम्पोही जप्त केला आहे. कल्याण बदलापूर राज्य महामार्गावरील अंबरनाथ पश्चिमेतील लादी नाका परिसरात अंबर केअर रुग्णालय आहे. या रुग्णालयासमोर भागातून १५ मार्च रोजी पहाटे सव्या पाच वाजण्याच्या सुमारास नौदलातून नुकतेच निवृत्त झालेले शिवाप्रसाद गौड हे

सायकल चालवत होते. यावेळी राज्य महामार्गावरून अंबर केअर रुग्णालयाच्या समोर सायकलस्वार गौड यांच्या मागून आलेल्या एका भरधाव टेम्पोने त्यांना जोरदार धडक दिली. त्यानंतर रुग्णालयाच्या समोर उभ्या असलेल्या दोन रुग्णवाहिकांनाही हा टेम्पो धडकला. या अपघातानंतर टेम्पो चालक घटनास्थळावरून फरार झाला होता. या अपघातात गंभीर जखमी झालेल्या शिवाप्रसाद गौड यांना जवळील खासगी रुग्णालयात उपचारासाठी दाखल करण्यात आले होते. मात्र गुरुवारी उपचारादरम्यान त्यांचा मृत्यू झाला होता. याप्रकरणी अंबरनाथ पश्चिम पोलिसांनी फरार टेम्पोचालकाचा शोध घेत भिवंडीतून त्याला अटक करत त्याचा टेम्पो जप्त केला आहे.

सगळेच जण साप हाताळतात

या शाळेतील जवळपास प्रत्येक विद्यार्थ्याला सापांबद्दलचं ज्ञान आहे. येथील जवळपास सर्वच विद्यार्थी सापांच्या वेगवेगळ्या प्रजाती ओळखू शकतात आणि सावधपणे ते साप पकडूही शकतात. साप विषारी आहे की विनविषारी आहे याचं ज्ञानही या विद्यार्थ्यांना आहे. साप विषारी आहे ही विनविषारी हे कसं ओळखायचं हे सुद्धा या विद्यार्थ्यांना शालेय जीवनामध्येच शिकवलं जातं. अनेकदा या शाळेला भेट देणाऱ्यांना विद्यार्थी अगदी सहज आणि न घाबरता साप हाताळतांना दिसतात. समोरचं चित्र पाहून पाहुणे नक्कीच थक्क झाल्याशिवाय राहत नाहीत. तुम्हीच पाहा या अनोख्या शाळेचा व्हिडीओ...

■**पुणे** : साप म्हटल्यानंतर आपल्यापैकी अनेकांची गाळण उडते. खरं तर सर्व साप विषारी नसतात. भारतात तर हाताच्या बोटावर मोजता येतील इतक्याच सापांच्या जाती विषारी आहेत. मात्र या सरपटणाऱ्या प्राण्याबद्दल सर्वसामान्यांच्या मनात एवढी भिती बसली आहे की अनेक ठिकाणी गावांमध्ये घरच्या आजूबाजूला साप दिसला की तो मारून टाकलेला बरा अशी विचारसरणी दिसून येते. मात्र एकीकडे बऱ्याच गावांमध्ये हा असा प्रकार दिसत नसताना दुसरीकडे महाराष्ट्रात अंशही एक गाव आहे जिथे चक्क सापांची शाळा आहे. हे गाव कोणतं आणि या गावातील शाळेत सापांना अगदी हातात घेऊन विद्यार्थी का वावरत असतात जाणून घेऊयात...

कुठे आहे ही शाळा?

ज्या शाळेबद्दल आपण बोलतोय किंवा जिला

नाशिक : लहान मुलांना

फुगे देत असाल तर सावधान. महाराष्ट्रात अत्यंत भयानक घटना घडली आहे. फुगा फुगवताना तोंडातच फुगा फुटला आणि ८ वर्षाच्या चिमुरडीचा मृत्यू झाला आहे. धुळ्यात ही घटना घडली आहे. या घटनेमुळे एकच खळबळ उडाली आहे. या प्रकरणी धुळे शहर पोलिस ठाण्यात नोंद करण्यात आली आहे

डिंपल वानखेडकर (वय ८ वर्षे) असे मृत मुलीचे नाव आहे. साक्री रोडला लागून यशवंत नगर आहे. या ठिकाणी राहणारी डिंपल

महाराष्ट्रातील अत्यंत भयानक प्रकार! फुगवताना तोंडातच फुगा फुटला... ८ वर्षाच्या मुलीचा मृत्यू

मनोहर वानखेडकर मुलगी नेहमी प्रमाणे इतर मुलांसेबत घराबाहेर खेळत होती. यावेळी तिला घरजवळ पडलेला फुटलेला फुगा मिळाला. डिम्पलने फुगा घेतला आणि तो फुगवला. मात्र, फुगा फुगवताना फुगाच फुटला.

या फुग्याचा तुकडा डिंपलच्या घरघ्यात गेला. जास्त दाबामुळे फुगा फुटला. याचा एक तुकडा डिंपलच्या घशातून खाली उतरला. यामुळे तिला

त्रास जाणवू लागला. हा प्रकार परिसरातील नागरीकांच्या लक्षात आल्यावर त्यांनी आरडाओरड सुरू केली. तर मुलांनी पळत जाऊन तिची आई मनीषा यांना

हा प्रकार सांगितला. अत्यावस्थस्थितीत डिंपलला हिरे रुग्णालयात दाखल करण्यात आले. परंतु उपचार सुरू करण्यापूर्वी दुर्दैवाने या बालिकेचा मृत्यू झाला होता. धुळे शहर पोलिस ठाण्यात अकस्मात मृत्यूची करण्यात आली आहे. यशवंत नगरपासून एक कि.मी. अंतरावर असलेल्या जिल्हा रुग्णालयात डिंपलला नेण्यात आले. या ठिकाणी

असलेल्या डॉक्टरांनी तिला हिरे रुग्णालयात हलविण्याचा सल्ला दिला. त्यामुळे पुन्हा सुमारे ५ कि. मी. चा प्रवास करत तिला हिरे रुग्णालयात नेण्यात आले. यात सुमारे एक तास गेला. तो पर्यंत डिंपल चा मृत्यू झाला होता.

मृत डिंपल इयत्ता दुसरीची विद्यार्थिनी होती. तिचे वडील मजुरी करतात. तिला दोन मोठया बहिणी देखील आहे. तिच्यामध्ये डिंपल ही हुशार मुलगी होती. शासकीय सोपासुकार पुर्ण केल्यानंतर शोकाकुल वातावरणात तिचा दफनविधी करण्यात आला.

हे दैनिक मालक, मुद्रक, प्रकाशक व संपादक - डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक यांनी सोमाणी प्रिंटिंग प्रेस, कार्यालय - गाला नं. ४, एन. के. इंडस्ट्रीयल इस्टेट, प्रवासी इंडस्ट्रीयल इस्टेटच्या बाजुला, गेट नं. २, गोरेगाव (पुर्व) मुंबई 400063 (महाराष्ट्र), येथे छापून रुम नं. १03, कुणाल कुटीर बी विल्डींग, नवघर रोड, हनुमान मदिराजवळ, भाईदर (पुर्व), जि. ठाणे ४०११०५ (महाराष्ट्र) येथे प्रसिद्ध केले. संपादक - डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक, पीआरबी कायद्यानुसार संपादकीय जबाबदारी यांची राहील, सर्व वाद आणि दावे ठाणे न्यायालयीन कक्षच्या आधील राहतील. (या वर्तमानपत्रात प्रसिद्ध होणाऱ्या बातम्या /लेख / जाहिराती यांची जबाबदारी संबंधीत वार्ताहर, लेखक, आणि जाहिरात प्रतिनिधी यांच्यावर राहील.) भ्रमणध्वनी - ७४००००१४७४. Email : marathiekikaran2021@gmail.com

Printed , Published and Owned by **Dr. Mr. Deepak Moreshwar Naik**. Printed at **SOMANI PRINTING PRESS, OFFICE** - Gala No. 4, Near N.K. Industrial Estate, Near Pravasi IndustrialEstate, Gate No.2, Goregaon (E), Mumbai 400 063, Maharashtra, Published at Room No. 103, Kunal Kutir, B Building , Navghar Road, Near Hanuman Mandir, Bhayander (East) Dist - Thane, PinCode 401 105, Maharashtra. Editor : Dr. Mr. Deepak Moreshwar Naik, Mo.7400001474, Email Id : marathiekikaran2021@gmail.com